

Sommeri Lauri maa puult kaiõn tettüst muusikast

Kae lk 2

Süämega kandlõperimüse kandja Kanni Tuule

Kae lk 3

Olõ-i tüü jänes, et iist är juusk. Aigu om!

Kae lk 4

Rästigu omma väläh. Räpinä vallah Männisalu küläh olf 5. mahlakuu päälelõunal 14 kraati lämmin. Päiv paistu läbi pilvi ja üts rästik olf tulnu päivä võtma. Olli täst nii puul meetrit kavvõl, ku tedä pildisti. Tsipakõsõ rästik iks tsisisi kah.

PIIRI AINI pilt ja jutt

Filmi luudusõ pildis- täjist Vahtsõliinan

Pühapäävä, 15. mahlakuul saa Vahtsõliina rahvamajan nätä filme luudusõ ülesvõtmisõ kunstist. Kolm Matsalu luudusfilme festivaali filmi, midä näüdatäs, kõnõlõsõ maailma esi paiku luudusfotograafõst.

Filmiõdagut juht Ruusa Ago, külän om aokirä National Geografic Eesti päätoimõnda-ja Peetsalu Erkki. Rahvamaja kalitorin saa nätä Muusikusõ Ingmari suupilte.

Ligemb teedüs internetist
www.vastseliina.ee/rahvamaja/.

Puiga näütemängu- päiv om 20. mahlakuul

Timahavanõ Puiga näütemängupäiv peetäs 20. mahlakuul Puiga latsiaian ja koolimajan. Võrokeelitside näütemängõga astva latsiaialatsõ üles kell 10 Puiga latsiaian, koolilatsõ alos-
tasõ koolimajan kell 12. Huvi-
liidsi oodõtas latsi ülesastmiisi kaema.

UL

Matk tulõ Harglõn

Uma Pido matkasafa järgmä-
ne matk tulõ puulpäävä, 14. mahlakuul Harglõ kihlkun-
nan. Kell 11 saias kokko Par-
mu ökokülä talgukeskusõ man
(Taheva sanatooriumist Koiva-

liina poolõ, sildi näütäse).

Ligi 8 kilomeetret pikäl mat-
kal otsitas katõ suurõ jõõ,
Mustajõõ ja Koiva vaihõl mär-
ke suurõstviist.

Ligemb teedüs: umapido.ee.

UL

Jan Rahman
PAGULASED
Lavastaja: Kristo Toots
Kunstnik: Anne Prangel
Kostüümikunstnik: Piret Sootla
Muusikalinõ kujondus: Toomas Lunge

Mängvā: Inga Lunge, Ene Järvis, Kaia Skoblov, Andres Vago
Marko Mäesaar (Teatrībuss), Margus Jaanoviits (Teater Vanemuine)
Kadri Laube, Silva Pijon (TÜ VKA), Veiko Porkanen (Teater Vanemuine)

Etendüse Eesti Maantiimuusõumi hoovin kell 19:00
3.08, 4.08, 5.08, 11.08, 12.08, 14.08, 15.08, 16.08, 17.08, 18.08, 19.08

Piletit Piletilevin ja Eesti Maantiimuusõumin
30. aprillini Hind 15/17€

EMm MIKSTEATER

Maakunna vahtsõ meelüsse

RAHMANI JAN

**Rahvarõivamustriga toro-
salli ja käsitüüsokolaat
mustikidõga – säändse
meelüsse valiti Võro maa-
kunna meelüssekonkursi
parõmbis. Meelüs vai
suvõniir om väiku kingi-
tüs vai nipsasi, miä avi-
tas kaeman käütüt paika
meelen hoita.**

Võromaa arõnduskeskusõ
konkursil valiti maakunna
esindüsmeelükses langast koet
rahvarõivakirjuga torosall.
Tuu esif konkursilõ Latserusõ
Riine. Torosall om perämäid-
sil aastil mooduasi, tuud saa
panda kaala sallis, päähä müt-
süs ja näo ette maskis kah.

Turistimeelükses valiti
mustikidõga käsitüüsokolaat,
miä om karbi seen, kon pääl
noorõ Võromaa kunstnigu
pildi. Sokolaadi om tennü
Roosiku OÜ, kujondusõn
om tarvitõt noorõ kunstnigu
Meldre Noora joonistuisi.

Eräpreemiä sai konkursil
Võro Kreutzwaldi kooli
minifirma RaKS tett pihlõ-
puust hunn, midä saa kee-
ruta, nigu luuhunni, a ku
tsusada keskele mulku üts
pulk, saa tedä tarvita ka ku
näpuhunni (spinnerit). Hun-
ni matõrjaalis om tarvitõt
Vällämäel mahamurdunut
pihlõpuud.

Rahvarõivamustriga torosalli.

Pihlõpuust hunn käü Võromaa sümboolikaga kotti.

Mustikidõga käsitüüsokolaadi
Võromaa noorõ kunstnigu pil-
tõga karbõn.

Adsoni ilolugõmisvõistlus tulõ 10. lehekuul Sännän

**Võrokeelist latsi ilolugõ-
mist kuuld timahavva Sännä
mõisan 10. lehekuu pääväl
(10.05) algusõga kell 12.
Võistlusõlõ om aigu kirja
panda 4. lehekuu pääväni.
Latsi lugõmist omma oodõdu
kaema ja kullõma kõik huvi-
lidsõ.**

18. Adsoni Arturi nimelidsele
luulõlugõmisvõistlusõlõ oodõ-
tas latsi tsilõkõisist nikagu
gümnasisteni. Lugõjidõ hinda-
minõ käü nellän vannusõrüh-
män: latsiaid – I klass, II–IV,
V–IX, X–XII klass.

EGä kooli vai latsiaia lugõja
kand ette üte pala – Adsoni Ar-
turi luulõtusõ vai mõnõ tödõsõ
kirotaja võrokeilse luulõtusõ.
Lugõmisõ pikkus ei vöi olla üle
nelä minodi.

EGäst latsiaiaist vai koolist oo-

dõtas ekkä vannusõrühmä üt-
te ütsikut esinejät vai kooni nelä
liikmõga rühmä. Ütest koolist
vai latsiaiaist ei saa võistlusõlõ
tulla mitu üte vannusõrühmä
kavva.

Ossavõtust pallõsõ kõrralda-
ja teedä anda Võro Instituuti
(tel 782 8753, 5691 6281 vai
tiia.allas@wi.ee pääle nika ku
4.05.2018). Teedä tulõssi anda
lugõja nimi, vannus, klass ja
kuul/latsiaid ni oppaja nimi,
luulõtusõ vai pala päälkiri ja
kirotaja.

Edimäne luulõlugõmisvõistlus
peeti Sännän, Adsoni latsõpõlvõ-
külän, 1999. aastagal luulõtaja
110. sünnüaastapäävä avvus.

Võistlust kõrraldasõ MTÜ
Sännä Mõisakeskus ja Võro
Instituut, tugõ MTÜ Sännä
Kultuurimõis.

VÖRO INSTITUUT

RAHMANI JANI PILT

Latsi laulupäiv. Pildi pääl laul Kondi Marta Sabõrna koolist.

Kanepi latsi laulupäiv

RAHMANI JAN

**Puulpäävä, 7. mahlakuul
peeti Kanepin latsi laulupäi-
vä nimega «Kevajā tsirgukõ-
nõ». Üles asti Kanepi kihl-
kunna laululatsõ.**

Säändse nimega laulupäivä

peeti Kanepin joba neläs kõrd.
Timahava olf laulma tulnu 44
Kanepi kihlkunna last vannu-
sõn 3–18 aastakka. Laulupäävä
kõrraldaja Jalasõ Marju ütelf, et
pidä seo laulupäävä man kõgõ
tähtsambäs tuud, et latsõ saava
lava pääl laulmisõ kogõmusõ.

Ijal om aig minnä

Müüdä nakkas saada ijäminegi aig. Luudusõn tähendäs tuu egä päiv muutuisi, egä hetkega saa midägi kostki vabas, ija sulas, lumi sulas, lillikese tsuskasõ uma nõna maa seest vällä.

Ijäminegi aig om ka tiiminegi aig. Maainemise tiidvā ja tund-va ummi autotsõõrõga, et nii lihtsäle egäle poolõ ināmb ligi ei saa. Auto jäetäs suurõtii viirde ja uma kodo mano jõudmisõst saa väiku seiklemine. Mu kodo lähkül es piä seo kevvāi ka värs-ki asfalttii vasta, paiguldõ tulli sinnāki sisse suurõ mulgu ja üts tiipuul panti üten paigan är kinni.

Et om muudsa aig ja inemise muutunu väega nõudjas, saa näta internetist hulga pilte rüüpit täüs sõidõtuist teiest. Nālahamba otsva sääl ka kardohkaseemet, jutuga, et virksõ omma joba olõ-man, no tulõs ka kardohk maaha är panda.

A viil om ijäminegi aig inemiisi minegi aig. Minevä nātāl es olõki pia päivā, ku mi es loe-kuulõ mõnõ tunnõdu inemise seost ilmast ärminekist. Millegiperäst om niimuudu, et ku omma suurõmba muutusõ luudusõn, om tuu ka inemiisile rassõ.

Kuigimuudu tulõ taa aig iks üle ellā. Ijäminegi aig nakkas müüdä saada.

RAHMANI JAN,
Uma Lehe päätoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävā.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Mofovihk: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee

Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee

Keeletoimõndaja: Laivi Org, laivi.org@wi.ee

Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:
Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee
Tellmine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Rumeeniä raport

Üten perrega mõnõs aos Rumeeniä päälliina Bukaresti tüüd tegemä kol-nu Võromaa miis EPLERI RAIN kiro-tas elost, tüüst ja mõttist puultõist tuhat kilomeitret lõuna puul.

12. kiri. Pühä tulõ tuuminõ

Lihavõttõ omma õigõuskligun Rumeeniān üts tähtsämpi pühhi. Pallodõ rumeenläisi jaoks kae et viil tähtsämbä ku jõulu. Tüüinemise jaos tähendāse neo pühä pikkā puhkust, vaba ei olõ õnnõ suur riidi, a ka iis-päiv pääle pühhi ja ināmbüisi ka tõsõpäiv. Perre saava kokko ja tähistāse Jumala poja üles-nõsõmist ütenkuun.

Teno sõbralõ Danielile saimi mi kah naist kombist ossa.

Vaiksõ puulpäävā õdagu ilda läävā inemise kerikuhe. Rahvast tulõ hulga kokko ja ināmbüis pühākotta mahuki-i. Papp pidā jutlusõ ja pääle tuud saava kõik kerikulõ tulnu hindāle ütenvõtmisõs pühä tulõ. Papp and tulõ umast kündlest kõgõ ligembāl saisiilõ ja sis liigus seo inemise mant inemise mano ja õigõ pia om egālütel käen pühäst tulõst palama pant künnel.

Pühhä tuld ei panõ papp kerikun palama tulõmassina vai tikkõga. Tuu tuvvas Jeruusalemast, kos edimāne künnel lätt palama egä aastak läbiimme «esihindāst». Sis tuvvas tuli Rumeeniāle ja edesi joba ekkā kerikuhe. Kesküü paiku vai tsipa ildampa palas tuu tuli egān koton, kündletulõ valgusõn naatas pidoliidsi süüke maitsma.

Lihavõttõlaud om rikas, alos-tusõs esimuudu salati ja haukamisõ. Pääsõõgis om lambapraat ja makussõõgis suur hulk kõgõ-sugumaidsi küdsetiid piskviite ja kuukõ. Inemise tõtõstõ nägevā vaiva ja tegevā nuu sõõgi esi. A nigu egāl puul maailman, om muidogi ka noid, kinkal ei olõ aigu esi kõõgin vaarita. Küländ pallo siski avvustasõ vanno kombit.

*Hristos a inviat!**

* Kristus om üles nõsõnu! rumeeniä keeli.

Sommeri Lauri: mu muusika om tettü maa puult kaiõn lihtsä inemise jaos

Luulõtaja ja laulumiis Sommeri Lauri, kink laulutegijā ja -esitājā artistinimes om Kago, om valmis saanu vahtsidõ lau-lõga vinüülplaadi «Yhel pyhä-päeval». Laulu omma suurõlt jaolt üles võetu Sännän Räestü talon, kon Lauri ummi tege-miisi toimõndas.

Olõt tennü taa plaadi unõhtõ-duisi luulõtajidõ tekste pääle, nigu sa esi ütlet. Mille perrä sa nuu teksti valinu olõt?

Õks süāme perrä. Ku midägi loet, sis... Ma õkva loi 1950. aastidõ Nooruisi ja lõuse säält Kruusi Oskari «Hõbõpajo». Tuu om nigu mere pääl traal-mine, nigu kalamiis vidā nuuta. A plaadi pääl om ka noid luulõtajit, kiā omma kuulsa. Sääl om ka sääne laul, mink tekst om Juhan Liivi havva pääle raotu.

Tuust Juhan Liivi luulõtusõst om laulun lõpp puudu.

Jah, taa kolmas salm om patetika mu jaos. Ku mõni rida mullõ midägi ei ütlet, sõs ma ei laula tedä. Ma proomi tekstist õks jüvä kätte saia.

Plaat om suurõlt jaolt Võromaal üles võet. Midä salvõstuspaik laulõlõ mano and?

Kasvai toda, et käüt moro pääl ümbre ja korjat paigapääliitsit helle mano. Ku om luudusluulõtus, sõs suurõ maja 8. kõrra pääl ei tahaki tuud laulda. A koton om kõik taa meelega mõista.

Kuulda saa nelān keelen laulõ. Mis keelen om laul «Nooba eti»?

Tuu om sääne rahvalaul vai loetus, kon kõik om õnnõ ref-rään. Ma esi panni ka midägi mano, a sääl omma vinne ja võro sõna kõik är muudõdu, näütüses: «kristõ puuga letsā naada maalenki matiski».

Ja vinne keelen om kah mitu laulu ja üts lõunaestti keelen.

Vahepääl olf peris suur huvi Viktor Tsoi laulõ vasta, mul omma piaaigu kõik timā vinüüli kokko kofadu. Vinne kiil om lähküne kiil ja määnegi

Sommeri Lauri.

tõõnõ tunnõ om, ku tan keelen laulat. Olõ ka mõnda vinne rahvalaulu laulnu ja säält nõsõs õks tävveste tõistmuudu pilv.

Lättemāe Eha luulõtus «Õtak» om Tarvastu keelen ja ma mõnõ sõna muutsõ är, et olõs suuperätsemb laulda.

Mis taa Kago laululooming õigõlõ om? Om seo muusika, meditatsioon, jumalapallõmisõ abimiis, luulõtuisi lugõminõ vai midägi muud?

No kõik neo aša. Lõpus om tuu nii, et midä kiāki esi tähele pand. Ku om vaiksõmb lugu, sis om meditatsioon. Ja usu-linõ asi om sääl ka kongi olõ-man. Üts klavõrilugu om tuu pääle kirotõt, ku väega pallo kultuuriinemiisi kõrrast är kuuliva.

Paistus, et tahat ummi lau-lõga näitādä, et mõnikõrd tasus maaha istu ja niisama kullõlda. Tetä pliidi ala tuli ja istu kergokõsõ pääl.

Jah, toda külh. Asi om iks maa puult kaiõn tettü. Taa ei olõ popmuusika, taa sõnnom om lihtsä inemise jaos.

A ku lihtsä inemise jaos? Mis sa arvat, midä mõtlõs näütüses üts ehitüsmiis, ku tä tüü kõrvalõ su laulõ kullõs?

Tüü taustas taa vast ei passi,

a ehitüsmiichi om ju säändsit ja määndsit. Uma kõrv om õks kuningas.

Laulu omma vinüülplaadi pääl. Kas CD-plaadi aig om su meelest läbi?

Vinüülplaad om mu jaos kõgõ ilosamb võimalus muusikat kohegi panda. Egä koo-pia, nii pallo ku näid lätt inemiisi sekkä, om esimuudu: krõpsu tulõva esi kotussidõ pääle ja ku lats midägi tsikõrdas, sis omma ka kaasõ egäüts esimuudu.

Ja LP kokkosäädmine käü kah tõisildõ, ku CD kokkopand-minõ. Vinüülplaadil omma mõlõmba poolõ erāle terviku. CD-sid olõ ma joba tennü neli tükkü, tuust om viländ. CD kaasõ pääle ei mahu midägi, a vinüüli kaas om nigu maal.

Niimuudu ei saa üteldä, et üte vai tõõsõ aig om läbi. Formaadi elāse kõik ütstõõsõ kõrval. Ameerikast tullf ilda-aigu sääne teedüs, õt sääl om andmõkandjidõ (CD, kassett, vinüül) pääle pant muusikat üle pikā ao rohkõmb müüdü ku digitaalsõt. Osa inemiisi tahtnu, et muusika kullõminõ olõs määnegi rituaal ja tuu jaost passisõ vinüüli kõgõ parõmbahe.

Küsse RAHMANI JAN

Päävä-kõrralinõ

Mille 70 aasta iist sai Varstun sünnütä, a põra ei saa suurõmbin paigun kah?

Ma olõ sündünü 1947. aastal VARSTU sünnütüsmajan. Toda asutust peeti harilikun puumajan, miā siiāni alalõ ja elämiskõlbulik. Abi and-sõ sünnütämise man ämmā-imänd. Ku vaia, sis kutsuti haigõmaja mant velskri.

Sünnütäs õks terve inemine, mitte haigõ

Haigõmaja man es peetä sünnütämist paslikus, kuna sünnütäs õks terve inemine, mitte haigõ. Mu imā es olõ tolaigu Varstun ainukõnõ sünnütājā. Inemiisi olf Varstun 400 ringin, nigu vast põ-raki. Ei olõ joht kuulnu, et Varstun sündünü latsõ olõs ollu kehverbä tervüsuga vai muidu puuduliku. Aig olf vaenõ, süüdi tuud, midä olf.

Pääle sõta jõuti ämmā-imāndale palka massa

Ku kõgõ tuu pääle märgutat, sis tundus erilisel imelik, et nüüd om vaia kinni panda Valga ja Põlva sünnütüsoakund. Selge om tuu, et sünnütēdas veidemb ku pääle sõta. Avalikus tett numbrist paistus nii, et Valgan sünnüs keskeltläbi üts lats kolmõ päävä takast. Aga mis sis? Pääle sõta, ku poodin es olõ leibāgi saia, jõuti umõta ämmā-imāndāle palka massa. Kuis sis nüüd ei saa? Ah et naasõ ei lepü ināmb ämmāimāndāga? Noh, Valga ja Põlva suurusõn liinan võinu jo arsti kah kohakaaslust harrasta.

Äkki olõmi ülearu saksas nakanu?

Ja kas tuu om ülepää perrä uurit vai tõestõt, et asi om naisi tahtmisõ takan? Vai kas kongi om kelgi lānnü kõrda kõiki naisi tahtmiisi täütä? Eestin om põrõlt joba kü-länd pallu loodusliku eluviisi pooldajiid, kiā arstele eriti ei miildü.

Äkki om asi õks tollõn, et mi olõmi ülearu saksas nakanu. Kas nõudmisõ omma üle-aru korgõs aetu? Kiā nā sin-nā ai? Tuu piat jo kulu kinni masma. Ku massa ei jõvva, tulõ nõudmiisi vähändā.

Tiidlāse piat uurma ja põhjusõ vällä tuuma

Küländ pallu om ka arsti-tiidlāisi. Egä tiidlāne piasi midägi uurma, mullõ tundus. Vast ollu perāmine aig kõrralda üts kimmās uurmine, milles 1947. aastal sai Varstun sünnütüsmāia pitā ja 2018. aastal Valgan ja Põlvan ei saa? Kas sääl om kuigimuudu mängun Stalini isikukultus?

Põhjusõ piasi punktiviisi vällä tuuma, nii et musugunõ rummal ja kolkansündünü ka arru saa.

Ümārik jutt pallõsi vahelõ jättä.

PULGA JAAN,
kolkansündünü

Egäkevājāne nakkushaigus

Seo aasta um kevājäl jāl pallo aigu. Tä ei taha mitte meile ilmuga hādmiiilt tetä.

Kaiõ uma minevä aasta kalendrist perrä, et seo aa pääle olf mul jo lilliaid är kõrda tett. Vast olli väega pallo virk olnu. Vai nigu üteldās, et liisna agarus um ogarus.

Ku saiva aian kõik prahi är kofatus ja ruusõ päält kuusõ-ossa är võetus, tullf minevä aasta mahlakuu algusõn lumi maaha ja käve kuu lõpuni uma neli kõrda maad valgõs tegemān.

Seo aasta ma olõ joba targõmb. Ei lāā viil aia poolõgi. Maa um nii likõ, et ei olõ mõtõt jälgi tetä ja pinnast kinni sõkku. Kõgõ parõmb um läbi aknõ vällä kaia ja plaani pitā, midä kohe istuta vai maaha panda.

Minevä aasta käve Tartu lähkūn aiandin ja osti säält hindāle õigõ mitu puhmakõist ja lillisibulit. Nüüd kaiõ, et umma

kõik ilosahe kasuma lānnüvā. Kõlladsõ-rohiliidsõ-kirivide leh-tiga tsirelil umma punga külen ja tulbisibula umma kah väiku lehe jo maa seest vällä ajanu.

Mul hindāl tehnikat ei olõ ja külā päält um kah rassõ traktorit saia. Jupi umma kalli ja kiāki ei taha su põllu pääle tulla. Tuuperäst jääseki väiku põllu pidāmise soiku.

Nii võtagi ma lapju ja kaiva käsilde hindāle mõnõ lillipindre ja viil mõnõ pindre, kohe põrknast, sibulat ja supirohelist maaha tetä.

Kardokat ei olõki mõtõt ināmb kasvata, selle et tuu maategemine ja hariminõ lätt kallimbas ku poodist osta. Periselt umma kõik aša poodin odavamba ku taa tüü ja vaiv. Sügüse kae, kes maa är künd, kevājā, kes är kultiviir ja virkse sisse aja ja suvõl, kes muldas. Ja viil umbrohto kah

vaia kitsku ja kartolimardikit kofata.

Võissi vai tuu asõmõl vii veeren päivā võtta ja suvõst mõnno tunda, niipallo ku tedā um. A ei saa. Olõt eloag aia-maad tennü. Taa um nigu nakkushaigus. Egä sügüse mõtlõt, et rohkõmb ināmb ei tii. A ku kevvāi käen, sis jāl tulõ himo pääle. Vahit poodin ilosit siimin-it ja lillisibulit vai -juurikit ja jāl nakkas kõik ku tsõõri pite käümā.

Hāā iks, et üts sääne illos haigus vai hobi kah olõman um, mis hāste nārve rahustas. Tiit iks kae mullatsõs ja perān imetlet ummitettüid pindrit. Ja kõgõ suurõmb rõõm um viil sis, ku jo nāet, mis kasus ja hāitses.

Loodami, et seo kevvāi ja suvi tulõva parõmba ku minevā aasta. Et saassi nii aian tüüd tetā ku päivā võtta!

URMI AILI

Süämega kandlõperimüse kandja

RAHMANI JAN

Kandlõmängjä ja -oppaja Kanni Tuule sai timahavadsõ Eesti folkloorinõvvokogo perimüskultuuri avvohinna «Teotugi». Avvohinna tunnistõdas perimüskultuuri kandjat, kink tegemise avitasõ perimüst egäpääväello tuvva ja kiä hindä tegemisiisa tsusk tõisi ümbretsõõri perimüsega tegelemä. Õkva sääne inemine Kanni Tuule omgi.

Kimmale om Tuule «süüdü» tollõn, et väiku-kandlõ mängmine Eestin jälki moodun om. Perämädse paarikümne aastaga om naatu väikutkannõld oppama koolin, taad pilli tarvitassõ mitmõ perimüsmuusika ansambli. Tuule omgi inämb tunnõt ku väiku-kandlõ mängjä ja oppaja.

A perämädse viis aastakka om tä rahvakannõld uurnu ja mängnü. «Kandlõga olõ tõtõst aastakümnit joba kokko puttunu, a rahvakandlõ mänguga vei minnu kokku rahvakandlõ kaardistamisõ projekt, miä alaš 2012,» seletäs Kanni Tuule.

Esieräldise vana-aolidsõ mängutehnika
Tuu projekt tähendäs, et kogutas kokko teedüst pillimängjide, pille ja mängustiili kotsilõ ja võetas linti ka pillilukõ. Egä mängjä kotsilõ täüdetäs ankeet ja kofat teedüs lätt Eesti rahvaluulõ arhiivi.

Tuu teedüse korjamisõ man om lõütü maailmakultuurin esieräliidsi kandlõmänguviise, minkast inne arvati, et nä omma joba är unõhtõdu. Näütüses vanaolinõ katmistehnika. Katõ kandlõmängjä käest om tollõn tehnikan mängitüid lugusiid no ka linti võetu. Kanni Tuule kõnõlõs, et esieräldise mängmisviisi kaosõ, ku nä moodust är läävä. «Vanaaolist asja ei opata noorõmbilõ,» seletäs tä.

Sammamuudu lõüti mõnõ aasta iist Põlvast ja Perävallast viil noid pillimängjit, kiä mängvä kannõld pākāravvaga. Tuu olf Ahunapalu kandi kunagidsõ pillimeistre ja pillimehe Tähnase Akseli mängustiil: et pill pidol kõvõmbat hellü tennü, panti pääsää ümbre ravvast rõngas.

Noorõ opva tunnõtuisi pillimängjide käest

Tuule pidä umas tähtsäs tegemises ka nuuri muusikidõ oppamist. «Mu jaos om väega tähtsä, et ma ku oppaja tutvustat väiksile latsilõ vanno pillimehi ja näide mängu,» kõnõlõs tä. August Pulsti opistu iistvidämisel om perämäidsil aastil tettü säänest kotonopmist, kon kandlõhuvilinõ saa oppust õkva meistri hindä käest, piä ei koolin käümä.

«Vannolõ mängjile väega miildüs, ku noorõ inemise kaesõ näide poolõ alt üles, vaimustusõga. Tuu vaimustus ei pruugi kül edimädse kõrraga tulla, sääal om veidükese kumpmist alustusõn, a kolmandal-neländäl-viiendäl kõrral lüüdäs sõprus üles. Sääne sildu ehitämise tüü om kül mullõ süäme lähkүн,» ütles Kanni Tuule.

RAHMANI JANI PILT

Kandlõmängjä, -uurja ja -oppaja Kanni Tuule.

Nädälilõpu-võrokõnõ

Tuule nimmas hinnäst nädälilõpu-võrokõsõs. Tä kõnõlõs, et väega kimmale tä Võromaa kultuurielon seen ei olõ, a tegijit iks tund ja mõnõl puul pruuv ütlen lüvvä. Tenoga tulõtas tä miilde Telgi Maimu ja Runteli Ene kõrraldõduid kandlõpäivi, kon om esi mitmit kõrdo üles astnu ja säält ka pallo oppust võtnu.

Mikandi kandlõmängu-elo kotsilõ ütles tä, et mõni asi om lännü parõmbas, mõni kehverbäs. «Väega hallõ om

Udrasõ Miljast, timä surm om suur kaotus. Timä olf sääne inemine, kes ekä asja tekk suurõ himoga. Milja esi mängse kah rahvakannõld ja täl olf ka sugulaisi-tutvidõ hulgan vanno inemiisi, kelle käest küssü. A ku inemine kaos, sis kaos ka pallo tiidmist. Tuu om naidõ vannu asjuga, et ku sa ei saa hannast kinni, sis tä omgi lännü. Egävädses.»

Saman om iks tekkünü ka mõni vahtsõnõ kandlõhuvilinõ. «Tartese Heino tund huvvi nii lõõdsaku kandlõmängu

vasta, timä ka kogu teedüst mängjide kotsilõ. Ja Põlvn, a kuulu perrä ka Moosten ja Võrol käävä kuun kandlõmängjä,» tiid Kanni Tuule.

Tuule usk, et esieräldise kultuuri püsümise jaos om tähtsä, et tiidmist ja mõistmist iks alalõ proovitu hoita. «Mängjit om kül veidembäs jäänü, a või-olla tulõ aig, ku vana kandlõ võetas kätte, lastas meistril kõrda tetä ja nakatas mängmä. Kunagi ei tiia, tuuperäst piät kõgõ valmis olõma, õhutama tuud tulõkibõnat,» kõnõlõs tä.

Vana pilt kõnõlõs

PILT OM PERI VANA-VÕROMAA KULTUURIKUA MUUSÕUMIST

Lepistü kuul sai 50 aastakka vanas

Täämbäne pilt om peri aastagast 1931. Pildi pääl om Lepistü kooli rahvas maja iin ja aknidõ pääl. 12. mahlakuul 1931 sai 50 aastakka aost, ku alosf Tsooru-Lepistü algkuul. Õigõ pia muudõti kuul katsaklassilidsõs ministeeriumikoolis ja tä olf edimäne umasugunõ Võromaal.

Jaigi Juhan om kirotanu, et taa kuul olf hinnan mitmõ vala opilaisi siän. Kavvõmba opja käve Jaigi jutu perrä Lepistüle Krabilt, Sarust ja Hopast.

Kooli sünnüpäivä peeti pidolidsõlt ilosas tettüin ruumõn,

kon sõnavõttõ vaihõld laulsõ latsikuur. Kooli juhataja Pilli Heinrich lugi ette koolikroonikat ja säält kuuldu üttele-tõist põnõvat kooli edimädse 50 aastaga kotsilõ. Aktusõ kõgõ esieräldsemb osa olf tuu, ku lava pääle ilmu põnnõv halli pääga vanamiis, kiä olf Lepistü kooli edimäne juhataja Kurvitsa Otto. Timägi kõnõl põnõvit mälehtüisi ja ku lõpõf, olf väkev kässiplaksutaminõ.

Pildi pääl ollõv koolimaja sai valmis 1912. aastagal ja hariidust anti sääal 2008. aastagani. Kokko olf Lepistün kuul 127 aastakka.

RUUSMAA ARTHUR,

Vana-Võromaa muusõummõ päävarahoitja

Alutagusõ mõtsa jäie nägemädä

PULGA JAAN

Ma käve Narvan. Ütsindä. Asja peräst. Mu asjaajamine olf liina veeren, nii et liina sisse asja es olõ. Mu arust omma liina kõik üttemuudu, nii et es huvita. Kül aga tegüsi mitmiid mõttiid sõidu pääl; säidse tunni rooli takan om mu hallele ajurakkõlõ nigu Poirot'lo taimõtsäi.

Kõgõpäält: ma tiise, et säälkandin omma suurõ Alutagusõ mõtsa. Ma sis vahe kõik aig tii viirde, et konõs nuu mõtsa alustasõ ja kui suurõ nimä omma. Mõtsa jäiegi mul nägemädä. Jo ma olõ sis Eesti geograafiast võlssi arru saanu. Tii veere olli kül parajiid vankrivehmrepuid täüs, sekkä mõni rihavarropuu ja kotussidõ olõs eski karjaaiapostõ kannatanu varuda. Küländ pallu olf lakõraotut, kohe es olõ midägi istutõt. Sääne tunnõ jäi, et Alutagutsõl om mõtsa pääle käega lüüid. Siski, Iisaku kandin olli tii veeren suurõ taimõaia, nii et kongi käü õks istutus kah.

Ja mis viil süäme lämmäs tekk: mitmõl puul näi puu otsan hiireviud. Vägüsi lätš mõtõ tuu pääle, et egäsugutsiide mõttõlagõdiide raudteie asõmõl võinu ehitä mõtsa sisse üte kõrraliku ruusatii, kon tohtnu sõita mitte üle 30 kilomiitre tunnin. Kui joba musugutsõl tulõ himmu õigõt mõtsa nätä, mis sis viil lääne

RAHMANI JANI PILT

Noorõndik Võromaa tii veeren.

puult parembrahvas ütles. Aga kimmale ruusatii, kon mõtusõkikas jalutas ja ruusateräkeisi korjas. Ja mõtsavedu olõssi tuu tii pääl kangõst keeletü. Põdrajaht, või-olla, kah.

Tagasi tullõn lätš kõtt tühäs, nii et Rannapungõrjal pei üte pugõriku man kinni ja osti kats suidsukalla. Lutsu sei õkva säälsaman är, väega mahanõ ja parra soolaga. Õkva nätä, et tuulsamal pääväl suidsutõt, või-olla ka püvvetü. Latikaga toidi kotun perre är.

Kotun ütelf naanõ, et Kristus ollõv üles nõsõnu. Timä jo kah toif katõ kalaga hulka rahvast är. Arvada, nuu kala olli niisama värske ja mahladsõ nigu Peipsiveere vinläisil.

Viil tullf mul sääne mõtõ: jummal tennät, et vinläse pidävä ummi usupühi perän meid. Muidu es ollu meil lihavõttõ aigu

kostki kõrralikku kalla võtta.

Meelega mõista, et mõtõ lätš ka Tartu ja TEHASSÕ pääle. Üts tark miis ütelf mullõ, et tuud tehest ei saaki muialõ ehitä ku Naroova viirde, muial ei ollõv nii pallu vett ku vaia. Nojah, kui Naroova viirde, sis vast saat Rannapungõrja putkast edespidigi hääd kalla. Kui õnnõ vinläse Pihkvälõ midägi säänest ei tii. Olkõ no Krimmi ja Ukrainaga kui taht, aga säändse asja piasi umõta naabriidega kokku lepmä.

Tulku no tehas pääleki Naroova viirde, egäl juhul piassi padurohilidsõ, tuu asõmõl, et jäätisepapriid kokku korjada, algatama Alutagutsõ raestutõ täüsisutamise kampaania.

Tuud piat kül ütlemä, et Võromaa tiide veeren om pallu inämb noorõndikkõ ja veidemb lakõraotut ku Virumaal. Hää tuugi.

Ilmahulgu

Perämädse paar aastat maailma pite ümbre rännänü MUSTMAA ULVI kirotas, miä om lajan ilman silmä jäänü.

Kallis otav käsitüü

Om üts asi, millest ma suguigi arvu ei saa. (Tegelikult om säändsõt asju muiduki rohkõmp). Kas ilma pääl om ütsjagu säändsõt inemisi, kes tegevägi ilma rahalda tüüd, ei süü, ei juu... Ja kuimuudu nuu inemise kõik Hiinamaalõ ommava trehvänü. Ja kohe nä sääal kākidi ommava, selle et ma olõ Hiinan kah käünü, ja nuu inemise, kedä ma sääal näi, seiva ja jõiva külh.

Ku ma Islandil olli, naksi Islandi kampsõ kudama. Islandi lambil om väega ummamuudu vill, kampsi omma väega ilosa, lämmä ja piaaigu viikimmä. Selle et tuu villa seen om ütsjagu lanoliini. Noid kampsõ ei või eski mõskõ, muidu mõsõt lanoliini vällä ja inämp ei olõ nii kimmäs. Vihm ja tuul nakkasõ läbi käümä. Islandi kampsi säetäs vällä tuulduma. Ja no tuult sääal maal pidä!

Islandi poodin mass üts sääne kamps katõsaa euro kanti. Ostmisõs om tuu küländ suur raha. Ma naksi õkva huvi peräst rehendamä, et või-olla saa kampsikudamisõga miljonäaris...

Kampsitävve langa iist tulõ umbkaudu 50 eurot vällä kävvü. Ku kudaminõ kápän, võit üte kampsi kudamisõ pääle rehendamä nelikümmend tüütunni. Tuu olõssi nigu üts tüünätäl vai neländik kuud. Vai neländik kuupalka. Kampsi kudamisõ iist mass puut sullõ 60–70 eurot. Kuupalgas tege tuu kõgõ inämb 300 eurot. Tuuga ei elä Eestingi är, kõnõlõmalda sõs Islandist, mis om prõlla vast joba maailma kõgõ kallimb riik. Nii et Islandil koetas kah iks õnnõ tuuperäst, et om ütsjagu inemiisi, kellele miildüs istu, varda üsän.

A kõgõ tuu man om viil sääne hädä, et Islandi kampsi turgu tsolkva hiinlasõ. Noidõ tettü Islandi kampsi omma tükk maad odavamba.

Ecuadorin tetäs Panama kaabusit. Vanast olf keeletü USA-dõ Lõuna-Ameerika kaupu viia, sõs viidi kõik sääne värk Panamadõ, säält saiva nä hindäle Panama tollitempli külge ja nii juhtugi, et Ecuadorin tettül kaabul on Panama nimes.

Panama kaabusit tetäs üte esieräldise palmivarrõ kiust. Kaabu hind olõnõs tuust, ku peenukeses om kiud kistu. Ku om ummõlusniidijämmüdest kiust koet, sõs võtt tegemine katõssa kuud ja ostja jaos mass sääne kaabu paar tuhat dollarit. Dollar ja euro ommava prõlla inämb-vähämb üte kõva. Ku om lihtsämbät sorti kaap, lätt tuu tegemises kats päivä ja hind om poodin mõnikümmend eurot. Kudaja saa tuust kätte 7–8 dollarit. Tuu raha iist om tä palmi suurõst kasvatanu, maaha ragunu, palmivart kiitnü ja kuivanu, pleegitänü ja sõs viil kats päivä kudanu kah. Manu või üteldä, et elämine ja süük om Ecuadorin inämb-vähämb Eestiga üten hinnaklassin.

Ja sõs müvväs turu pääl piä säändsitsamatsit, õnnõ kunstkiust tettüid Panama kaabusit. Hiinast...

Ega tüü jänes olõ-i

VÄLJANDU ELLEN

Olõ õdagidõ mõlguhtanu, et meil iks tühä peräst taad rahha raisatas naidõ «welkamme» ni kivilatakidõ pääle. Tuu asõmõl võinu käändä nõna raamadukogo poolõ, kon ilma egäsugumadsõ massulda saat vanno eestlāisi vanasõnno lukõ. Ni perän tukõ.

Mi edevanõmbil om egä aša kottalõ kimmās ütlemine, miä lüü ku rusik silmāmulku. Tõõnõkõrd või mõni rahvatarkus katõ otsaga kah olla, nigu näütises taa lajalt pruugit «Aigu om!».

Selge tuu, et vaihõpääl tulõ aig maaha käändä ni molota. A tõõnõkõrd and taa ütlemise taadõ kākki nii uma ullusõ ku laiskusõ. Ei jātä jo ütski kõrralik pernaa-nõ supipata kolmõs päävās tulõ pääle hapnõma, et aigu om...

A mu vanamehele miildūs hirmsahe taa «Aigu om!». Kon vähägi saa, säääl tä tuud ütlemist tarvitas. Siiāmaalõ ma mõtli, et ku mu vanamehel iks vaimu pääl ei olõ, sis ei panõ tedä tüüle ei ma ega maavärrin. A ull olli ni essü.

Minevā kevājā lõidsemi kuurinukast ilosa puupaku, kon mulk ka seen, paras tia-ladsõ pesākastis. Vaia õnnõ kats lauda mano lüvvā, üt katusõs, tõõnõ põrmandus. Vanamiis arvaš, et kākitego,

ja säädsē hinnāst ammõtilõ.

Kõkõpäält võeti noid lavvajuppõ mõõtõ pia tunni jago, sis jalotõdi kolm tsiiro ümber laubõ (veranda) lavva. Ma tönksi, et ega tä vahtsõt Munamäe torni ehitä-i, a tuul mōmendil kattõ täl kõrvakuulminõ är. Lavvakõsõ lõiksõ täl külh vällä, a sis saie toss otsa. Säädsē paku laubõ lavva nuka pääle, nii jäiegi – aigu om.

Pia paar nädalit peesüf tuu pakk säääl. Kevājā mul tiidāki kae-jala tüüd täüs. Ku laubõst müüdä lätsi, õks silmānukast mõõdi tuud paku ni pobi-si umaette. Ütskõrd läts hing

täüs, sis kähvsi vanamehele, et taa kevājā jääs tsirgul pesä nägemädä. Rohkõmba es julgu kobista, tuu loetas kodokõrra perrä näägutamisõs.

Ütel hääl päävāl kaie: mu vanamiis astus, rind kummin, tüüriistakast näpon, laubõ poolõ. Peräkõrd omgi vaim pääle tulnu, vanamiis ütles muidogi peenembält: inspiratsioon. Kibõna ao peräst hõigati minno kõva helügä. Pääst leie läbi, mis vällälõ, põroht vasaraga näppo vai...

Pilt sääne: pakk olf nõstõt lavva keskele, a säääl, kon tä inne saisõ, olf tsirgukõsõl jo

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

kokko kannõtu sammõld ni hainapepri. Ma süämešt naari, viil paar päivä, ni olõssi suvinõ hüdsevorsti degustiirmine är jäänü.

A väiku tsirgukõnõ pand vanamehe paugupäält tüüle. Pesākast saie nigu niuhti 10 minodiga kvaliteedikaubas. Kõrrapäält säeti ploompipu ossa külge. Kavva tettü, kaunikõnõ.

Arvada, et mu vanamehe «Aigu om!» peräst jäie minevā aastak kevväi illat-sõmbas ku muido ja tsirgukõsõ võti õigõl aol pesākasti umas.

42 päivä ilma

Parhilla ei olõ mu elon kõgõ parõmba päävā. Jälle maahajätmise vai-va, 42. päiv lātt ilma, 42 päivä järest elä hamba risti. Mullõ om üteldü, et maahajätmise vai-va ei olõ olõman, et kõik om pään kinni, a ku sa olt määndsegi jama-ga pia terve elo kõüdet olnu, sōs nii lihtsāle tuu vällälõsaaminõ ei käü.

Sülg juusk suuhtõ, kuiki ei suta hinnāst kokko võtta. Õnnõ tiidmine, et ku vannaviisi edesi elä, sis pikkā pito ei olõ, sund minno vasta pidāmā. Ku maaha lõpõ, sis saa kah kõgõst prii, a kõgõst ei olõ ma viil valmis vällälõ ütlemā.

Unõn näe, et ma jälki tarvita, tunnõ õkva ku määndsitki tutvit lõhnu ja habi näid sisse, sōs herāne üles, külh higi juusk külgi pite maaha. Edimālt om nii hallõ, et jälki es tulõ ma toimõ, jälki sai sõltuvus must võitu ja sōs pikāpääle nakka arvo saama, et seo olf uni. Et ma õks ei olõ viil perrä andnu. Või-olla seokõrd lātt õnnõs...

Mõnõlõ, kõnõldas, ei nakkagi külge. Vahel, ku iso om, sōs võtt veidükese ja sōs om jäl jupp aigu ilma. Ma nii ei saa, ma ei saa ka veidü võtta, mul kisk kõik aig sinnā ülearvo pruukmisõ poolõ. Lõpp om taa asaga hirmsa. Kiä lātt vähkä, kellel ütles süä üles. Mul lāvävä närvi läbi. Tiidmine, et sa tiit säänešt asja, et sul om kõik aig õnnõ tsipakõsõ puudus vahelejäamisest, aja ullis.

Naabri ei tiia mu orjusõst. Mul om hää õhuvaeldus, ka olõ ma kõik aig esi kraamiil perän käünü. Ütski edesimüüjä ei olõ mu man käünü, nä ei tiia, kost minno otsi.

Ma ei taha, et must latsilõ halv mälestüs jääs. Naasõlõ niisama. Näile ma olõ ammu üles tunnistanu. Et nä olõssi valmis, et üts-päiv tuldās, lüvvās uss maaha ja käänetās mul kae sääll taadõ. Parhilla om elāmine puhas, hāste välläopnu pini vast võtas kinni,

et elāmise om seod kraami olnu, a mis tuust kassu. Leidä täl mu puult midāgi ei olõ ja pinni, olkõ tä nii vällä õpatu, ku tä om, koh-tun mu vasta tunnistama ei panõ.

Must turg om tedä täüs. No ku määnegi asi är keeletās, sōs saa timä päält tiini. Tedä saa sää-düslilikul kujol ka võtta, a nii tä ei mõo ja ei tulõ õigõt tunnõt. Mōnutunnõt. Ku mõnutunnõ käen, tulõ mul kõgõ üledoosist sääne väega rassõ olõk, a ku ma tarvita nii, nigu lubatu om, keedetült, sōs ei tulõ mõnutunnõt ega midāgi. Õnnõ üledoos, rassõ olõk kõtun ja muu hädā...

Noorõmbast pääst ma panni viil majoneesi kah pääle, õkvalt värskest praaditulõ, süäme peräst murõt es tunnõ, taldregu pääl ujjo kõik rasvan. Sōs olf «Jõgõva kõl-last» saia, «Sulõv» ja «Olõv» olli tsiakardoka. Ildamba tullf «Ad-retta». No viimādse ao olõ ma «Laurat» tarvitanu, verrev, hää maiguga... Tihtsāle omma po-dist ostõdu kardoka perän praat-mist makõ, nigu olõssi nä külma saanu, a «Lauraga» om egä kõrd asi kimmās.

No lātt 42. päiv ilma, lõpõti tuu ärkeelt kardokapraatmisõ är. Põra om väega rassõ, a kaemi päiv kõrraga, mis ja kuis edesi...

RUITLASÕ OLAVI, sõltlanõ

Eesti 100 aas-ta juubõli vasta-võtminõ rohtõga

Üte hummogu juhtu, et näi hindä käeh midāgi säänešt, millest tei tsipsi är. Mu käeh es olõ külh roho, a ku tuud pilti näi, märgoti, et vast nii mõnigi võtsõ saandat aastapäiva õkva niimuudu, rohtõga vasta.

Taa pildi perrä või jo märgota midāgi laembalt Eesti kotsilõ, a las jääs seokõrd lihtsāle nālapildis. Vai kiä taht, mõtõlgu tast edesi.

MUSTA RIIVO jutt ja pilt

Maolda nali

Mõni nali om nii maolda, et aja peris naardma. Toimõndaja om üte säändsē siia vällä valinu.

Hiina kiil

«A kae, Hiinamaal, säääl ma olõ külh käünü,» uhkustas kahr mõtsan tõisi elājide iin. «Ma, kahr, olõ hiina keeli «kunn». Repān, sa olt hiina keeli «runn», a sa, tsiga jälleki «tsunn».

«Mi ei tahaki hiina kiilt oppi ega Hiinamaast midāgi teedä,» ütles mükra ja jänes nigu ütest suust ja pandva minekit.

Latsilõ

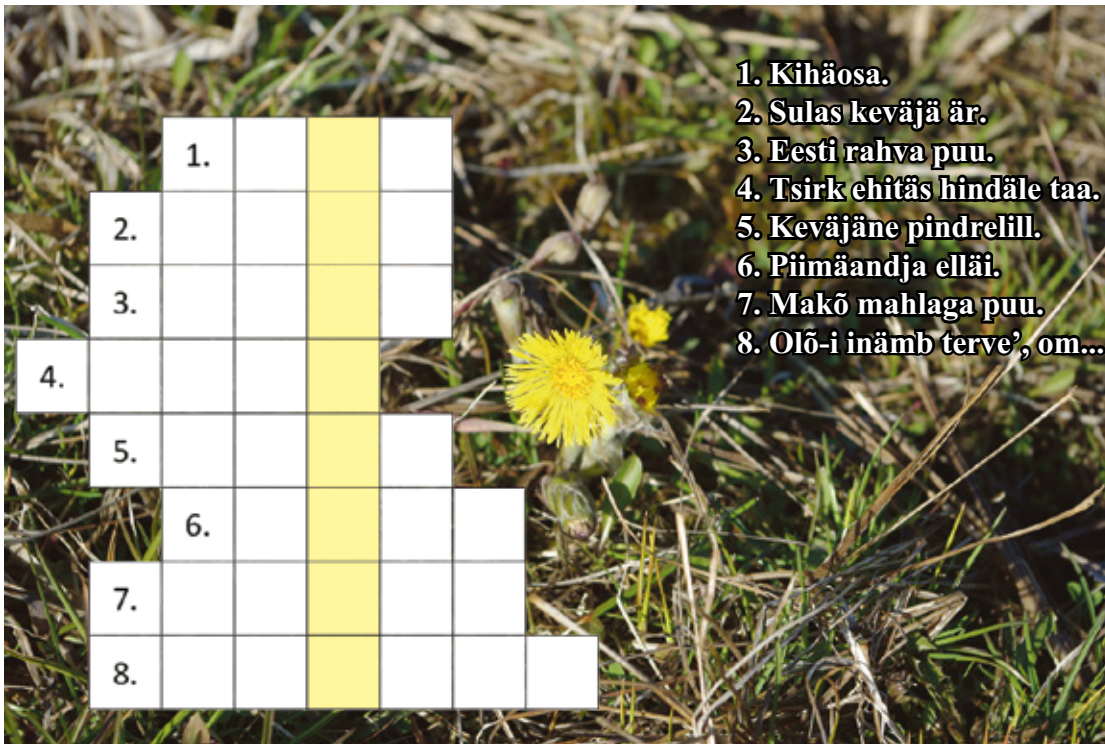
Vastus saada' üte nädäli joosul meiliaadrõssi pääle latsinukk@umaleht.ee vai postiaga: Uma Leht Tartu 48 65609 Võro.

Vastussõ mano panõ' kirja uma nimi, vannus ja kimmāhe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva' Võro Instituut ja Võro selts VKKF.

Täüdä' är' ristsõna! Vastussõs saat teedä', kuis kutsutas võro keeli lilli, miä om pildi pääl.

1. Kihāosa.
2. Sulas kevājā är.
3. Eesti rahva puu.
4. Tsirk ehitās hindāle taa.
5. Kevājāne pindrelill.
6. Piimāandja ellāi.
7. Makõ mahlaga puu.
8. Olõ-i ināmb terve?, om...

FASTRÕ MARIKO PILT

Minevā kõrra vastus: KATÕSSA MUNNA JA SÄIDSE PÕRKNAST. Avvohinna saa KUKÕ RAULI (5) Haanist lhatsi külāst.

Tossu Tilda pajatusõ

Sünnütamine suvistõpühi üül

Väiku sünnütismaja lāvävä kin-ni! Kõnõlimi ildaaigu tuust kuv-võ latsõ imāga Võromaalt, kelle latsõ omma joba uma elo pääl. Vastakaalus suurõs lānnüle pur-lõlmisõlõ olf täl illos lugu uma nelāndä latsõ sünnümisest.

Olli suvistõpühi, ilm olf väega illos. Õdagupoolõ näutsi märgi, et midāgi või sünnüdä. Ja õdagu leigi miis tsikli käümä, et naa-nõ külkorvin Võro haigõmajja tohtridõ hoolõ ala viia. Olf mah-he ja väega lämmi õdak, mõts

lõhnaš ja tsirgu tsiristi. Ikäv olõs õkva asõmõ pääle pikāle vao-da. Veidü inne süüüüd lätsi nä sünnütüsoakunda. Tütär sündü kellāaol – 5.55. Latsõ esä lei tsik-li käümä, et kodo sõita.

«Ooda-ooda! Massin tullf siia huuvi õdagu kell ütessä, sisse tulliti üsse. Kon ti olliti nuu kolm tunni?» uursõ mootorimürināt kuuldõn ämmāimānd, kes olf õkva palatihe astnu.

«Unõhtimi hinnāst tsirkõ kont-sõrti kullõma, iistlauļas olf si-sask. Es panõ tähelegi, kuis aig linnaš,» naard õnnõlik imā vasta.

Kässiga kõnõlõminõ

Kuuli raadiost, et pia nakkasõ mi tii pääle tulõma esijuhtja auto. Tuu olõ-i kül määnegi uudis. Mu meelest om ināmbüs autit, mis uulidsa pääl liikva, esijuhtja.

Innembä olf kavvõst nātä, et inemine kõnõl sõidu aigu tele-foniga, täl olf käsi kõrva man. Parhilla jo ināmb telefonõga ei kõnõlda. Tuu tähendās, et ei kõ-nõlda suu ja helüga, a kõnõldas kässiga. Ku inemisel om nuti-telefon, sōs tä piāt vähembält üte kääga tuud riibma. A vahepääl

viil katõga. Ja nii ei olõki aigu autot juhti ja auto piāt esi sõitma, selle et juht kaes kõik aig ummi jalgu vaihõlõ vai kohegi kõrvalõ. Auto omma targa ja pia või olla nii, et juht ei tiia, kohe auto tä vii. Peris vanastõ, ku talomiis hinnāst kõrdsih pur-jo jõi ja vankrihe magama jäi, mõistsõ hopõn tä iks kodo viia. Ku esijuhtja auto kah nii nakka-sõ tegemä, sōs om tuu kül hää asi. A ku mehel om mito naist, kas sōs auto tiid, määndse naasõ mano miis minemä piāt?

MUDA MARI

Writoru
SEPTIKIDE JA
BIOPUHASTAJIDÕ
PAIKAPANDMINÕ
JOOGIVIHISÜSTEEME
EHITÜS
www.jyritoru.ee
TEL: 51 15 287

SARVÕ MIKK
1951–2018

Mälehtāmi kimmāst
umakultuuri hoitjat ja vidājāt

Võro Seldsi ja
Võro Instituudi rahvas